

Audiovisual translation ensures global accessibility of multimedia content through methods like subtitling, dubbing, voiceover, and audio description. It requires linguistic accuracy and cultural sensitivity to overcome challenges such as synchronization and adaptation. As media consumption expands, high-quality AVT remains crucial for cross-cultural communication and inclusivity in the film industry.

BIBLIOGRAPHY

1. [Gambier](#), Y., [Pinto](#), S. R. (2018). Audiovisual Translation: Theoretical and Methodological Challenges. URL: <https://dokumen.pub/audiovisual-translation-theoretical-and-methodological-challenges-1nbsped-9789027263735-9789027201195.html>
2. Orero, P. (2004). Topics in audiovisual translation. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0034709.pdf>
3. [Shermukhamedova](#), D. (2022). Pragmatic features of audiovisual translation, 2(11/S), 181-186.
4. Valdeón, R. A. (2022). Latest trends in audiovisual translation. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0907676X.2022.2069226#abstract>

РОЛЬ АБРЕВІАТУР У ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ: МОВНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Яна Бойко

доктор філологічних наук, доцент,

професор кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну

Ніна Пентій

студентка кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну

Юридичний дискурс як форма професійного спілкування базується на суворій нормативності та формалізованості, що робить його відмінним від

інших типів мовлення. Він виконує важливу роль у формуванні правового мислення, регулюванні суспільних відносин і забезпеченні міжінституційної комунікації. Оскільки правова мова покликана не лише інформувати, а й формувати обов'язкові для виконання правила поведінки, точність і однозначність кожного терміна тут мають вирішальне значення.

Особливості цього виду дискурсу обумовлені потребою в стабільності термінологічних одиниць, а також у створенні прозорої та уніфікованої системи фахового спілкування. Одним з виразних проявів таких рис є використання скорочених форм – аббревіатур і акронімів, які виконують не лише лінгвістичну, а й прагматичну функцію, оскільки часто містять у собі цілу концептуальну структуру або позначають складні інституційні поняття.

У межах юридичної комунікації скорочення виступають як інструмент оптимізації мовлення, що дає змогу стисло передавати складні поняття без втрати змісту. Завдяки використанню аббревіатур юридичні тексти набувають компактності, зберігаючи при цьому всю необхідну інформацію.

Такі мовні одиниці часто мають усталений характер і функціонують як терміни, які не потребують розшифровки у відповідному професійному середовищі (Newmark, 2008). Їх застосування зумовлене прагненням до стандартизації правової комунікації, де однозначність і формалізованість викладу є критично важливими.

Однак для перекладача, особливо у міжкультурному контексті, важливо не лише розпізнати аббревіатуру, а й правильно передати її значення у мові перекладу, враховуючи лінгвістичні, функціональні та культурні особливості цільової аудиторії.

Типологія аббревіатур охоплює як традиційні ініціальні форми (*LLB*, *EU*), так і складніші конструкції, утворені за допомогою поєднання частин слів або слів і цифр (*Interpol*, *G8*). Кожен тип скорочення виконує свою функцію в тексті та вимагає відповідного способу тлумачення залежно від контексту.

У юридичних текстах зустрічаються і скорочення, що походять від латинської мови (*ibid.*, *vs.*, *etc.*), які зберігають свою актуальність у міжнародному праві. Вони часто вживаються у правових документах, договорах, позовних заявах та інших процесуальних актах. Окремі аббревіатури, такі як *SCOTUS*, мають глибоке культурне навантаження й можуть викликати складнощі в розумінні без пояснень або тлумачення, особливо для перекладача, який працює поза межами англоамериканської правової системи (Карабан, 2004).

Акроніми, що вимовляються як слова, зокрема *UNICEF*, *SALT*, також займають помітне місце у юридичному дискурсі. Такі одиниці є зручними у вживанні, оскільки спрощують сприйняття та вимову, проте при цьому не знижують смислове навантаження. Вони здатні передавати не лише інформацію, а й закладену ідеологію або концептуальну модель, пов'язану з правовою практикою певної країни. Наприклад, аббревіатура *UNICEF* у свідомості адресата асоціюється не тільки з офіційною назвою організації, а й із поняттям захисту прав дитини.

Водночас багатозначність деяких скорочень (наприклад, *ADA*) підкреслює необхідність контекстуального аналізу для точного перекладу й уникнення термінологічних помилок (Єнікєєва, 2004, с. 87). У таких випадках перекладач повинен не просто перекласти слово, а й ретельно вивчити його контекстуальну роль і значення.

Формування професійної термінології у сфері права супроводжується створенням глосаріїв, правових словників, баз даних, які забезпечують стандартизацію термінів. У процесі перекладу вони слугують важливим інструментом для перевірки варіантів відтворення тієї чи іншої аббревіатури. Одним із таких джерел є *Англо-український словник аббревіатур* О. М. Лучук (2016), що охоплює специфічні скорочення у правовому, економічному та дипломатичному дискурсах.

Такі словники не лише полегшують роботу перекладача, а й сприяють уніфікації правового перекладу загалом, що є особливо важливим при роботі з офіційними документами, угодами або нормативними актами. Використання подібних ресурсів дозволяє досягти високої точності у відтворенні скорочень у процесі перекладу та зберігати юридичну коректність і змістову відповідність.

Отже, юридичний дискурс характеризується особливою мовною організацією, яка передбачає активне використання скорочень для забезпечення точності та економії мовних засобів. Аббревіатури й акроніми є невід'ємною частиною правової мови, ігнорування або неправильне тлумачення яких може призвести до помилок на змістовому та юридичному рівні.

Їх застосування визначається прагматикою тексту й потребує глибокого розуміння як лінгвістичних структур, так і контексту функціонування. Теоретичне осмислення цих одиниць створює підґрунтя для формування стратегії їх ефективного перекладу.

У результаті комплексного підходу до аналізу скорочених форм можливе досягнення високої точності у фаховому перекладі юридичних текстів, що, у свою чергу, сприяє професійному зростанню перекладача і вдосконаленню правового дискурсу в цілому.

Список використаних джерел

1. Єнікєєва С. М. (2004). Формування нових словотворчих елементів англійської мови шляхом афіксації лексичних одиниць. Загальні питання філології. Т. 1. С. 85–90.
2. Карабан В. І. (2004). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга. 577 с.
3. Лучук О. М. (2016). Англо-український словник аббревіатур та акронімів у галузі міжнародних відносин, економіки і права. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 192 с.
4. Newmark P. (2008). A Textbook of Translation. Harlow: Pearson Education Limited, 2008. 292 p.

THE CONCEPT OF INTERNATIONALISMS AND THE MAIN THEORETICAL PRINCIPLES OF TRANSLATING PSEUDO- INTERNATIONALISMS OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL DISCOURSE

Yana Boiko,

Doctor of Philology, Professor,

Kyiv National University of Technologies and Design

Pavlo Shevchenko,

higher education student,

Kyiv National University of Technologies and Design

In the context of globalisation and intensified international cooperation, the role of language as a medium of cross-cultural communication has grown significantly, especially in scientific and technical discourse. Among the linguistic phenomena facilitating such communication, internationalisms occupy a prominent position. These words exist in multiple languages with similar forms and meanings, often originating from Latin, Greek, or European languages. However, not all words that look or sound similar across languages share identical meanings. This discrepancy gives rise to the concept of pseudo-internationalisms – lexical units that, despite the formal resemblance to foreign equivalents, differ in meaning or usage. The translation of such terms poses specific challenges that require careful theoretical and practical consideration.

The relevance of this work is determined by the need for accurate and culturally appropriate Ukrainian translation of specialised texts, where misunderstanding of pseudo-internationalisms may lead to serious communicative failures. As the importance of multilingual scientific and technical communication continues to grow, translators must be able to distinguish true internationalisms from “false friends” and apply effective strategies to render such terms in the target language.

The purpose of this work is to analyse the concept of internationalisms and pseudo-internationalisms within scientific and technical discourse and to outline the main theoretical principles guiding their translation. Particular attention is given to the semantic and functional characteristics of these lexical units, as well as to the potential risks they pose in interlingual communication. The research aims to identify the key difficulties translators encounter when dealing with pseudo-internationalisms and to propose methods for overcoming these challenges.

Internationalisms are lexical units that occur in several languages with similar phonetic, morphological, and semantic characteristics. They are usually borrowed from a common source language (often Latin, Greek, or a dominant lingua franca such as English) and tend to retain similar meanings across different linguistic and cultural contexts. These words emerge as a result of sustained historical, scientific, cultural, or commercial interaction between different nations and serve as tools of international communication.

Internationalisms are typically associated with scientific, technical, political, and artistic discourses (СМУЩИНСЬКА, 2010, с. 202), where the need for a shared understanding of complex concepts encourages the adoption of universally recognisable terms. Examples include words such as “*computer*” (“*комп’ютер*”), “*telephone*” (“*телефон*”), “*university*” (“*університет*”), etc., which are used with only minor phonetic or orthographic variation in many languages.

The key features of internationalisms include:

- 1) Similarity in form: words look and sound alike in different languages.
- 2) Similarity in meaning: they refer to the same or very closely related concepts (АКУЛЕНКО, 2002, с. 54).
- 3) Recognisability across languages: their usage facilitates mutual intelligibility.

However, despite these common traits, minor differences in pronunciation, spelling, or usage may still exist depending on the target language’s phonological and

grammatical systems. Nonetheless, the functional equivalence of such terms often remains intact, allowing for relatively straightforward translation.

Pseudo-internationalisms, on the other hand, are words that resemble internationalisms in form but differ in meaning, usage, or connotation across languages. They may mislead translators into assuming semantic equivalence where there is none. As such, they pose a serious challenge in interlingual communication (Ostapenko, 2013, p. 213).

The nature of pseudo-internationalisms lies in their false familiarity. While these terms may appear to be derived from a common root or to share an international status, their meanings have diverged due to historical, cultural, or linguistic evolution. For instance, the English word “*fabric*” and the French “*fabrique*” (meaning “*factory*”, “*фабрика*”) look similar but have entirely different meanings.

Pseudo-internationalisms can be classified into several types:

1) False friends: words that appear similar across languages but have distinct meanings, such as English “*actual*” (real) and Ukrainian “*актуальний*” (current).

2) Semantic shift pseudo-internationalisms: terms whose meaning has gradually changed in one language but not in another, such as English “*gymnasium*”, meaning a place equipped for physical exercise (“*гym*”), and Ukrainian “*гімназія*”, which refers to a type of secondary school.

3) Formal resemblance pseudo-internationalisms: words that coincidentally resemble foreign terms but are etymologically unrelated.

These false equivalences can be especially problematic in technical and scientific texts, where the precision of terminology is vital. A mistranslation of a pseudo-internationalism may lead to serious misunderstandings, flawed interpretations of data, or loss of credibility.

Translating pseudo-internationalisms demands a heightened awareness of deceptive similarities and an informed application of appropriate strategies. These strategies include:

1) Contextual analysis: understanding the broader discourse in which a term is used is essential for identifying whether a word is a true internationalism or a pseudo-internationalism.

2) Consultation of specialised resources: glossaries and technical dictionaries in both English and Ukrainian are invaluable for verifying meanings and ensuring terminological accuracy.

3) Translation transformations: when translating pseudo-internationalisms, the use of different translation transformations (such as contextualisation, generalisation, modulation, etc.) is essential to accurately convey meaning and avoid false equivalence.

4) Functional substitution: in cases where a pseudo-internationalism has no direct equivalent, the translator may substitute a functional equivalent – a term that conveys the same function or concept, even if it differs lexically.

5) Descriptive translation: when no concise equivalent exists, the translator may use a descriptive phrase that explains the term in the target language, preserving the scientific accuracy of the source (Ostapenko, 2013, p. 216).

Each of these strategies requires not only linguistic competence but also subject-matter expertise, particularly in fields such as medicine, engineering, information technology and other sciences.

Thus, awareness of pseudo-internationalisms and the ability to correctly identify and translate them is a vital skill for translators working in scientific and technical fields. It requires not only linguistic knowledge but also familiarity with subject-specific terminology and the context in which such terms are used. Translators must

remain alert to these deceptive similarities and consult specialised resources to ensure the accurate rendering of meaning.

In summary, while internationalisms act as bridges facilitating communication, pseudo-internationalisms act as traps. The ability to distinguish between the two is essential for maintaining the integrity and precision of scientific and technical discourse.

References

1. Акуленко, В. В. (2002). Запитання інтернаціонального словникового складу. Харків.
2. Кононенко, Я. (2011). До проблеми класифікації інтернаціоналізмів. Матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-технічної конференції “Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання”, 2, 259-259.
3. Селіванова, О. О. (2006). Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Довкілля-К.
4. Смущинська, І. В. (2010). Інтернаціоналізми та «хибні друзі» як проблема перекладу. Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи, 201-205.
5. Ostapenko, S. (2013). Preudo international lexicon units verbal translation impropriety. Науковий вісник Чернівецького університету: Германська філологія, (668), 211-220.

LEXICAL AND SEMANTIC ASPECTS OF TRANSLATION: THEORETICAL PREREQUISITES AND DESCRIPTIVE APPLICATIONS

Demenchuk Oleh

*Doctor of Philology, Professor
Rivne State University of Humanities
Rivne, Ukraine*